

Wyjazd studyjny do Austrii w dniach 11-15 maja 2015 r.

Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego w ramach Planu Działania na lata 2014-2015 zorganizował w dniach 11-15 maja 2015 r. wyjazd studyjny do Austrii dla hodowców owiec i bydła, rolników, przedstawicieli instytucji współdziałających na rzecz rolnictwa, właścicieli gospodarstw agroturystycznych, partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Celem wyjazdu było nawiązanie kontaktów zawodowych pomiędzy rolnikami z Polski i Austrii oraz wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie hodowli zwierząt gospodarskich (w szczególności hodowli owiec i bydła). Wyjazd umożliwił popularyzację produktów mleczarskich, wymianę dobrych praktyk oraz zapoznanie się z realizacją projektów dofinansowanych na terenach rolniczych Austrii ze środków pomocowych (unijnych i krajowych).

Dzień pierwszy (11.05.2015r.)

Dzień pierwszy rozpoczął się przejazdem z Zawiercia przez Katowice oraz Żywiec do miejsca zakwaterowania.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Śląskie.
Pozytywna energia

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Dzień drugi (12.05.2015r.)

W drugim dniu pobytu odbyła się wizyta w Szkole Rolniczej Landwirtschaftliche Landeslehranstalt w Rotholz. Delegację podjął Dyrektor szkoły, dzieląc się wiedzą między innymi dot. edukacji młodzieży w tutejszej szkole. Szkoła istnieje od 135 lat. Jej lokalizacja nie jest przypadkowa. Złożyły się na nią dwa czynniki: fakt, iż jest gospodarstwem rolnym i jej zarys historyczny (szkoła mieści się w zamku renesansowym o dużej kubaturze, wokół którego odbywały się polowania). Ponadto, szkoła posiada własną oborę, w której znajduje się 120 krów różnych ras. Jest to miejsce, w którym uczniowie w praktyczny sposób poznają zasady hodowli zwierząt. Na ścianie szkoły widnieje płaskorzeźba, przedstawiająca różnorodność dziedzin kształcenia, (ukazuje między innymi hodowlę bydła, ogrodnictwo, rolnictwo). W szkole z internatem uczy się 500 uczniów. Zatrudnionych jest 70 nauczycieli oraz 60 dodatkowych osób wykonujących różne prace związane z funkcjonowaniem szkoły. Okres nauki w szkole rolniczej trwa trzy lata. Rekrutowani są uczniowie w wieku 14 lat po ukończeniu ośmioletniej szkoły podstawowej. Okres trzyletniej nauki kończy się egzaminem końcowym. Po jego zdaniu uczniowie otrzymują certyfikat pracownika rolnego. Następnie ok. 70 % uczniów uczy się rzemiosła, ok. 20 % wybiera się na studia wyższe. Placówka zapewnia bardzo dobre przygotowanie praktyczne do zawodu dzięki bogatemu wachlarzowi warsztatów. Uczniowie uczą się rzemiosła np. związanego z pszczelarstwem, obróbką drewna, pod nadzorem mistrzów rolnictwa. W ostatnim roku nauczania istnieje możliwość przywiezienia własnych maszyn rolniczych i z pomocą fachowca konserwować i naprawiać. Szkoła daje możliwość otrzymania licencji kierowcy ciągnika.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Śląskie.
Pozytywna energia

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Kolejnym punktem wizyty było zwiedzanie firmy Erlebnis Sennerei w miejscowości Zillertal-Mayrhofen, gdzie odbyła się pokazowa produkcja serów połączona z ich degustacją. Uczestnicy wyjazdu mogli zwiedzić zakład, zapoznać się z procesem produkcji serów. Informacje na temat ich produkcji można było odsłuchać z audioprzewodnika. Firma współpracuje z 300 gospodarstwami rolnymi, od których codziennie pozyskuje świeże mleko do produkcji serów, wyłącznie od krów wypasanych na halach, a zimą karmionych sianem. Firma zajmuje się głównie produkcją sera szarego wg. specjalnej receptury. Produkuje również dwa inne rodzaje wyższej jakości serów: ser z hal oraz ser górski. Za jakość sera, kształt, smak oraz to czy, ser jest gotowy do sprzedaży odpowiada Mistrz Serowarstwa. Firma posiada doskonały system transportu mleka. Firmowe samochody – beczkowsy odbierają mleko z gospodarstw położonych nawet na wysokości 2,5 tys. metrów n.p.m. i dostarczają je do poszczególnych stacji, gdzie produkuje się sery. Następnie, w miłej atmosferze uczestnicy delegacji degustowali wiele rodzajów serów.

Ostatnim punktem tego dnia było spotkanie w Fugen – zakładzie Zillertaler Heumilch Sennerei produkującym mleko, które pozyskiwane jest od krów karmionych wyłącznie trawą i sianem. Jest to spółdzielnia, w której zatrudnionych jest ok. 30 osób. Skupia 300 gospodarstw rolnych, które dostarczają mleko do produkcji serów oraz masła beczkowego. Mleko pochodzi wyłącznie od

rolników z tutejszego regionu. Celem jest dążenie do wyprodukowania najwyższej jakości produktów. W spółdzielni produkuje się głównie ser szary. Na wyprodukowanie jednego kilograma sera potrzeba ok. 10-12 litrów mleka, a na wyprodukowanie jednego kilograma masła ok. 25 litrów mleka. Sery mimo różnych odcieni nie są barwione chemicznie. Pracownik zatrudniony w spółdzielni po zakończeniu spotkania udzielił odpowiedzi na pytania śląskiej delegacji oraz umożliwił degustację serów.

Dzień trzeci (13.05.2015r.)

Kolejny dzień pobytu w Austrii rozpoczął się wizytą, w gospodarstwie alpejskim w miejscowości Kirchberg, specjalizującym się w hodowli bydła oraz w niewielkim wymiarze hodowlą trzody chlewnej, jak również produkcją serów. Właściciel przedstawił sposób prowadzenia gospodarstwa na górskim terenie, wypasu i doju bydła na terenie alpejskich hal. Właścicielem prezentowanego gospodarstwa rolnego w Tyrolu jest młody rolnik z tytułem Mistrza Rolnictwa. Gospodarstwo położone w otoczeniu gór na wysokości 1650 m n.p.m. utrzymuje na całodobowym wypasie 100 szt. bydła simentalskiego, w tym 60 szt. krów. W sezonie pastwiskowym trwającym od maja do października z mleka krów wypasanych na halach produkuje się na miejscu sery podpuszczkowe, sery dojrzewające oraz masło serwatkowe. Produkty mleczarskie są doskonałej jakości i chętnie znajdują nabywców; 60% sprzedawanych jest w sklepie na miejscu przez odwiedzających gospodarstwo turystów, 20% produkcji trafia do gastronomii, a 20% do lokalnych sklepów. Gospodarstwo, przerabiając około 100 000 litrów mleka w sezonie, utrzymuje również tuczniki celem zagospodarowania serwatki. Tuczniki ubijane są usługowo w rzeźni, a wyroby sprzedawane w funkcjonującym przy przetwórni serów sklepie. Po zakończeniu sezonu pastwiskowego krowy spędzane są do obory usytuowanej na nizinach, a mleko dostarczane jest do spółdzielni mleczarskiej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Śląskie.
Pozytywna energia

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Następnie uczestnicy wyjazdu udali się do gospodarstwa owczarskiego w Birgitz zajmującego się hodowlą i sprzedażą owiec. Owce hodowane są w Alpach od tysiącleci. Najbardziej rozpowszechniona jest tyrolska owca górska i blisko spokrewniona z nią czarno-brązowa owca górska. W niektórych dolinach występuje również tyrolska owca okularowa z charakterystycznymi czarnymi obwódkami wokół oczu i uszu. Obecnie w gospodarstwie znajduje się 120 owiec głównie rasy tyrolska owca górska. Jest to najnowocześniejsze gospodarstwo w całym Tyrolu wybudowane w 2012 r. Jego powierzchnia wynosi 6 ha. Duże zainteresowanie uczestników wyjazdu wzbudził aukcyjny sposób obrotu zwierzętami. Owce z tego gospodarstwa są również w taki sposób sprzedawane, gdzie osiągają wysokie ceny. Właściciel gospodarstwa pochwalił się sprzedażą owiec rolnikom z Dubaju. Gospodarstwo może poszczycić się mnogimi miotami. Trzy owce z tego gospodarstwa miały w miocie po 3 jagnięta, a jedna aż 4.

*Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie.
Działanie współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Schematu III Pomocy Technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.*

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Śląskie.
Pozytywna energia

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Dzień czwarty (14.05.2015r.)

W ostatnim dniu pobytu w drodze powrotnej do Polski delegacja odwiedziła centrum pozyskiwania nasienia bydła w mieście Hohenzell. Centrum zajmuje się m.in.: produkcją spermy, nasienia, embrionów, sztuczną inseminacją oraz prowadzeniem kursów dla rolników, by sami mogli przeprowadzać takie procesy. W związku z nieobecnością prezesa, który przebywał za granicą wykład zaprezentował dla uczestników delegacji weterynarz zatrudniony w tym centrum. Podczas krótkiego wykładu można było dowiedzieć się następujących informacji. Centrum zostało założone w 1997 r. Zatrudnionych jest w nim na pełen etat 22 pracowników. W jego skład wchodzi dwa stowarzyszenia, których członkami są rolnicy. Powyższe centrum zakupuje byki od członków stowarzyszeń. Do niedawna głównymi odbiorcami w pozyskiwaniu nasienia byli weterynarze, technicy, natomiast obecnie są to rolnicy, których w 2014r. było ok. 3000. Rocznie produkuje ok. 1000 puszek nasienia. Powyższe centrum prowadzi prezentacje w ww. zakresie: na targach, sympozjach i wystawach na całym świecie.

*Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie.
Działanie współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Schematu III Pomocy Technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.*

Następnie uczestnicy wyjazdu studyjnego zwiedzili gospodarstwo - Agrar - Service Wollinger KG produkcji mlecznej bydła simentalskiego w Hohenzell-, niemal w pełni zmechanizowane, na których pracują: urządzenie do zadawania pasz oraz robot udojowy. Delegację podjął właściciel gospodarstwa - Mistrz Rolnictwa. Gospodarstwo położone jest 500 metrów n.p.m., posiada łączną powierzchnię 100 ha (70 ha to pola i łąki). W gospodarstwie tym znajduje się 60 krów mlecznych oraz 10 innych ras. Ogromne zainteresowanie delegacji wzbudziła prezentacja działania automatycznej linii paszowej. Krowy karmione są za pomocą wózka paszowego – kiszonką - paszą własnej produkcji. Zaprezentowano również pracę automatycznego systemu udojowego (tzw. robot udojowy). Następnie omówiono sposób jego działania oraz możliwości analizy zdrowia bydła oraz dystrybucji paszy treściwej dla poszczególnych sztuk bydła. Właściciel gospodarstwa korzysta z doradztwa publicznego w zakresie pozyskiwania środków z Unii Europejskiej.

Wyjazd studyjny umożliwił pogłębienie wiedzy na temat chowu owiec, bydła mlecznego i mięsnego, funkcjonowania gospodarstw położonych w warunkach alpejskich, produkcji podpuszczkowych serów

dojrzewających w Tyrolu. Uczestnicy wyjazdu mieli także możliwość poznania kultury Austrii.

Hodowla bydła i owiec, zwłaszcza na terenach górskich, alpejskich nie jest łatwa również dla rolników austriackich, którzy dysponują zarówno odpowiednim sprzętem do koszenia i zbioru głównie siana, odpowiednią infrastrukturą drogową, jak również znaczącym wsparciem państwa. Gospodarstwa rolne są nieduże, zajmują się głównie chowem bydła mlecznego i mięsnego. Z racji warunków przyrodniczych ponad 80% pogłowia to rodzime bydło rasy simentalskiej, ponadto hodowane jest bydło rasy holsztyńsko-fryzyjskiej i szwajcarskie brązowe. Podstawę żywienia bydła stanowi zielonka z traw użytków zielonych, sianokiszonka z traw, siano, a w niektórych gospodarstwach niewielki dodatek kiszonki z kukurydzy. W Austrii większość małych i średnich gospodarstw rolnych opiera się na pracy własnej. Zyski uzyskiwane z gospodarstw nie są wystarczające, szczególnie w przypadku gospodarstw z niewielkim arealem ziemi i chowu niewielkiej liczby zwierząt. Sposobem zwiększenia dochodów rolnika i hodowcy zwierząt jest inwestycja w małe przetwórstwo wyprodukowanych w gospodarstwie własnych produktów rolnych. Dzięki zróżnicowaniu produkcji tych gospodarstw uczestnicy wyjazdu mieli możliwość wyrobienia sobie poglądu na temat rolnictwa w Austrii. Doświadczenia te mogą zostać wykorzystane w prowadzeniu gospodarstw, które są przecież podobne do tych austriackich. Austriackiemu rolnictwu kierunek nadają Izby Rolnicze. Izby Rolnicze w Austrii to połączenie Izby Rolniczej z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego. Pełnią one rolę nie tylko doradczą, ale również wspierają i reprezentują rolników, chronią swoje rodzinne gospodarstwa by zachować charakterystyczny dla Austrii krajobraz rolniczy. Izba Rolnicza opracowuje wiele programów finansowanych ze środków unii europejskiej, zachęcających rolników do wytwarzania produktów wysokiej jakości. Dzięki temu gospodarstwa mogą się rozwijać, zaś produkcja staje się bardziej opłacalna, a sytuacja w rolnictwie stabilna.